

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені І. І. МЕЧНИКОВА

« 1 » квітня 2023 р.

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ
З ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ

для абітурієнтів, які у 2023 році вступають на навчання до
Одеського національного університету імені І. І. Мечникова
для отримання ступеня вищої освіти «МАГІСТР»,
за спеціальністю 035 Філологія,
спеціалізація 0.35.055 «Філологія. Романські мови та літератури
(переклад включно), перша – французька»

Затверджено рішенням
Вченої ради факультету
романо-германської філології
від 16 березня 2023 року,
протокол № 7

Вступ

Програма вступного іспиту до магістратури (спеціальність 035 Філологія спеціалізація 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька) складена на основі чинних стандартів підготовки бакалаврів у системі вищої освіти та з урахуванням цілей і завдань навчання в магістратурі.

Мета вступного іспиту до магістратури полягає у визначенні відповідності знань, вмінь та навичок абітурієнтів вимогам навчання в магістратурі за спеціальністю 035 Філологія спеціалізацією 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька, що спрямоване на:

- інтенсивне підвищення рівня мовної компетентності здобувача вищої освіти як в аспекті мови, що вивчається, так і знань про мову, які відбивають сучасний стан лінгвістичної науки, літературознавства та лінгводидактики;
- оволодіння методологією та методикою наукової роботи в галузі лінгвістики, літературознавства та лінгводидактики.

Відповідно до вимог освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів, випускник, що отримав ступінь вищої освіти бакалавра, повинен, зокрема:

- володіти розвиненою культурою мислення, ясно і логічно висловлювати свої думки як усно, так і письмово;
- володіти навичками наукової організації праці, бути обізнаним з можливостями і методами застосування комп'ютерної техніки у своїй професійній діяльності;
- володіти різними видами мовленнєвої діяльності на базі достатнього обсягу знань з фонетики, граматики, лексики, стилістики, історії мови, орфографії, пунктуації та лінгвокраїнознавства.

Відповідно до вимог освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів здобувач вищої освіти ступеня магістра на вступному іспиті до магістратури повинен продемонструвати знання такого циклу спеціальних теоретичних дисциплін: теоретична граматики, лексикологія, стилістика, історія французької мови, лінгвокраїнознавство, теоретична фонетика.

Іспит проводиться у письмовій формі у вигляді тестових завдань.

Зміст вступного іспиту до магістратури

Тематика завдань з теоретичних дисциплін

Теоретична грамати́ка

1. L'objet de la grammaire. Morphologie et syntaxe. La forme grammaticale (morphologique) du mot. La forme morphologique synthétique et analytique. La catégorie grammaticale. La valeur grammaticale, ses traits distinctifs.
2. Le système des parties du discours. La transposition.
3. Le nom. La définition du nom. Les sous-classes lexico-grammaticales du nom.
4. Les déterminatifs: L'article, les possessifs, les démonstratifs, les interrogatifs, les indéfinis.
5. L'adjectif. Classement. Catégories grammaticales de l'adjectif.
6. Le pronom. Classement. La déixis et l'anaphore. Catégories grammaticales et formes des pronoms.
7. Le verbe. Les sous-classes lexico-grammaticales du verbe.
8. Les catégories grammaticales du verbe. Le mode. Le temps. La personne. La voix.
9. Les formes non-personnelles du verbe: infinitif, gérondif, participe présent, participe passé.
10. L'adverbe: classement, fonctions syntaxiques.

Лексикологія французької мови

1. Le mot et la notion.
2. L'évolution du sens des mots.
3. Les liens lexico-sémantiques du mot.
4. Les unités phraséologiques.
5. Le mot et sa forme. La formation des mots.
6. Les emprunts.
7. Les couches lexicales du français moderne.
8. Le mot et le temps: archaïsmes, historismes, néologismes.
9. La lexicographie française.

Стилістика французької мови

1. Objet de la stylistique. Énonciation. Pragmatique. Sciences auxiliaires de la stylistique.
2. Langue et parole. Registres de la langue.
3. Organisation interne du signe linguistique. Signification et valeur.
4. Champ lexical. Champ sémantique. Réseaux de signification.
5. Catégorie de la norme en stylistique.
6. Communication. Fonctions du message.
7. Formes compositionnelles du discours.
8. Mot, un complexe de sonorités. Méta-plasmes.
9. Métonymie et synecdoque.
10. Atténuations. Hyperbole.

11. Caractérisation du pronom.
12. Caractérisation du substantif.
13. Caractérisation de l'adjectif.
14. Caractérisation du verbe et de l'adverbe.
15. Déplacements. Ruptures et suppressions. Parallélisme. Répétitions.
16. Transfert de sens. Métaphore – écart paradigmatique. Métaphore filée.

Історія французької мови

1. Les origines du français

Le latin parlé. Romanisation de la Gaule. Structure phonétique (changements paradigmatiques et syntagmatiques), structure grammaticale, vocabulaire.

Le gallo-roman (V-VIII siècles). Formation de l'Etat francique. Modifications phonétiques. Morphologie et syntaxe. Lexique.

2. L'ancien français (IX-XIII siècles)

Conditions historiques du fonctionnement des dialectes. Langue d'oïl, langue d'oc. Les débuts du français.

Structure phonétique (vocalisme, consonantisme, nasalisation), orthographe.

Structure grammaticale (formes et valeurs, emplois, syntaxe, ordre des mots).

Principaux traits caractérisant les dialectes. Vocabulaire.

3. Le moyen français (XIV-XV siècles)

Conditions historiques de l'extension du français commun. Tendance à la centralisation.

Changements paradigmatiques et syntagmatiques, accent rythmique, orthographe.

Morphologie et syntaxe. Vocabulaire.

4. Le français au XVI siècle

La formation du français, langue nationale. Renaissance en France.

Consonantisme, vocalisme, réforme orthographique.

Structure grammaticale (formes, valeurs, syntaxe, tendance à l'analyse et à la régularisation).

Enrichissement lexical. Formation du vocabulaire des sciences et techniques.

5. Le français moderne (XVII-XVIII siècles)

Le français classique. Codification de la norme littéraire du français. Purisme.

Structure phonétique, orthographe. Dictionnaires.

Grammaire (formes, valeurs, syntaxe). Constitution et normalisation.

Modifications lexicales.

6. Le français contemporain (XIX-XXI siècles)

Conditions historiques du fonctionnement du français actuel. Français littéraire, français parlé. Grammaires, ouvrages sur l'histoire du français. Dialectes.

Structure phonétique. Particularités et tendances.

Morphologie et syntaxe. Analytisme.

Evolution du lexique. Conclusions.

ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВСТВО

1. La France, carrefour géographique et culturel. La situation de la France. Les reliefs. Les climats et la végétation. L'hydrographie de la France.
2. La population française.
3. L'économie de la France.
4. La division administrative de la France.
5. Le système politique de la France.
6. Le système éducatif français.

Теоретична фонетика

1. Phonétique: son objet et ses méthodes. Formation des sons. Aspect triple de l'étude des sons du langage. Théorie du phonème .
2. Phonétisme du français (principes de classification). Voyelles et consonnes.. Transcription.
3. Orthoépie. Norme. Dialectes. Styles de prononciation.
4. Le système vocalique du français . Voyelles antérieures non labiales. Voyelles antérieures labiales. Voyelles postérieures. Voyelles nasales.
5. Le système consonantique. Consonnes occlusives sourdes et sonores. Consonnes constrictives bruits et sonantes.
6. Notion de syllabe. Constitution de la syllabe en français. Règles de syllabation.
7. Modification des phonèmes dans la chaîne parlée. Assimilation. Dissimilation. Accommodation. Dilatation vocalique
8. Alternances phonétiques et historiques. Le son [ə] instable.
9. La liaison et l'enchaînement. Accentuation du français. Groupe rythmique. Les accents.
10. Mélodie. L'intonation dans les propositions. Principes de l'orthographe française.

Рекомендована література **Теоретична граматики**

Основна

1. Dragan E. Grammaire théorique de la langue française. Cours théorique. Bălți, 2012. 115 p. URL : <http://tinread.usarb.md:8888/tinread/fulltext/dragan/grammaire.pdf>
2. Popovytch M. Cours théorique de grammaire française. Morphologie. Чернівці: Букрек, 2010. 288 с.

Додаткова

1. Riegel M., Pellat J.-C., Rioul R. Grammaire méthodique du français. 5e éd. Paris: Presses Universitaires de France, 2014. 1107 p.
2. Vassilieva N. M., Pitskova L. P. Le français. Grammaire théorique. Morphologie. Syntaxe. 3e éd. Moscou: Urait, 2015. 473 p.
3. Zufferey S., Moeschler J. Initiation à la linguistique française. 2e éd. Paris : Armand Colin, 2015. 340 p.

Лексикологія

Основна

1. Гунчик І., Хайчевська Т. Лексикологія сучасної французької мови (Lexicologie du français moderne): навч. посібн. Луцьк: Вежа-Друк, 2017. 132 р. URL : <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/14865>
2. Смуцинська І.В. Французька лексикологія. Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2015. 600 с.
3. Niklas-Salminen A. La lexicologie. Paris : Armand Colin, 2015. 224 р.
4. Polická A. Initiation à la lexicologie française. Brno : Masarykova univerzita, 2014. 167 р. URL : https://www.pdfprof.com/PDF_Image.php?id=6952&t=38

Додаткова

1. Кім Л.А. Конспект лекцій з курсу «Лексикологія французької мови». Дніпро: РВВ ДНУ, 2017. 64 с. URL: <http://surl.li/guref>
2. Князян М. О., Телецька Т. В. Засоби дидактизації викладання навчальної дисципліни «Лексикологія французької мови» : навч. посібник. Одеса, 2012. 96 с.
3. 2. Blanco X., Sfar I. Lexicologie(s) : approches croisées en sémantique lexicale. Bern : Peter Lang SA, Editions scientifiques internationales, 2018. 462 р.

Стилістика

Основна

1. Кость Г. Стилістика французької мови: навчальний посібник для студентів французької філології. Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. Львів : ЛНУ імені І. Франка , 2017. 262 с. (франц. мовою)
2. Molinié G. La stylistique. Paris : Presse Universitaire de France, 2014. 224 р.
3. Smouchtchynska I. Stylistique des figures :les figures : Les tropes. Kiev : Centre d'édition et de polygraphie « Université de Kiev », 2008. 206 р.
4. Smouchtchynska I. Stylistique des figures :les figures non-tropiques. Kiev :Logos, 2010. 312 р.

Додаткова

1. Алексеев А.Я. Нариси з контрастивної стилістики французької мови : посіб. для ф-тів інозем. мов ун-тів. Вінниця : Нова кн., 2010. 451 с. (франц. мовою)
2. Станіслав О. В. Стилістика французької мови. Теоретичний та практичний курси : навч. посіб.. Луцьк: ВНУ ім. Лесі Українки, 2010. 196 с. (франц. мовою)
3. Gardes-Tamine J. La stylistique. Paris : Armand Colin, 2010. 240 р.
4. Hébert L. L'analyse des textes littéraires. Une méthodologie complète. Paris: Classiques Garnier, coll. « Dictionnaires et synthèses », 2015. 346 р.

5. Hongre B. L'intelligence de l'explication de texte. Paris : Ellipses Édition Marketing, 2005. 348 p.
6. Ricalens-Pourchot N. Lexique des figures de style. Paris : Armand Colin, 2010. 128 p.
7. Richard J.-J. Manuel de stylistique française. Étude pratique du langage affectif . Gèneve : Editions Slatkine, 2006. 383 p.

Історія французької мови

Основна

1. Морошкіна Г.Ф. La langue et la civilisation française à travers des siècles: Історія французької мови: навч. посібник. Вінниця: Нова книга, 2011. 320 с.
2. Huchon M. Histoire de la langue française. Paris: Le Livre de Poche, 2002. 320 p.
3. Labruno G. L'histoire de France / Gérard Labruno. Paris: Nathan, 2004. 143 p.
4. Perret M. Introduction à l'histoire de la langue française. Paris: Armand Colin, 2008. 208 p.

Додаткова

1. Allières J. La formation de la langue française. Paris: Presses universitaires de France, 1988. 127 p.
2. Chaurand J. Histoire de la langue française. 11e éd.. Paris: Presses Universitaires de France, 2006. 127 p.
3. Dauzat A. Phonétique et grammaire historique de la langue française. Paris: Librairie Larousse, 1990. 305 p.

Теоретична фонетика

Основна

1. Андрієвська Е. М., Дем'яненко М. Я. Сучасна французька вимова. Теорія і практика: навчальний посібник. Київ: Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2004. 225 с.
2. De Carvalho J.B., Nguyen N., Wauquier S. Comprendre la phonologie. Paris: P.U.F., 2010. 240 p.
3. Vaissière J. . La phonétique (Que sais-je?). Paris: P.U.F., 2015. 128 p.

Додаткова

1. Canault M. La phonétique articulatoire du français. Paris : De Boeck Superieur, 2017. 160 p.
2. Duchet J.-L. La phonologie (Que sais-je?). Paris: P.U.F., 2001. 128 p.

Лінгвокраїнознавство

Основна

1. Морощкіна Г.Ф. La langue et la civilisation française à travers des siècles. Історія французької мови. Вінниця: Нова книга, 2011. 320 с.
2. Blondeau N. Civilisation progressive de la francophonie : Livre Intermédiaire. Paris: CLE International, 2016. 192 p.
3. Steele R. Civilisation progressive du Français. Paris: CLE International, 2017. 208 p.

Додаткова

1. Bertile W. Les pays francophones dans la mondialisation : s'en sortir ensemble ? Paris : Le Cavalier Bleu, 2022. 224 p.
2. Deslais P., Ferron R. La France: histoire curieuse et insolite. Rennes: Éditions Ouest-France, 2012. 240 p.
3. Grand-Clément O. Civilisation En Dialogues: Livre Intermédiaire. Paris: CLE International, 2017. 128 p.

Критерії оцінювання вступного випробування (фахового іспиту) з французької мови для вступу до магістратури для отримання другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 035.055 Романські мови і літератури (переклад включно), перша – французька

Фахове вступне випробування складено у форматі тесту, що містить 50 питань. Кожна вірна відповідь оцінюється в 2 бали.

Завдання екзаменаційного тесту покликані виявити рівень знань, набутих студентами, які отримали перший (бакалаврський) рівень вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія.

Оцінювання проводиться за 100 – бальною шкалою.

Під час виконання завдання вступнику не дозволяється користуватися додатковими джерелами інформації, якщо це не передбачено правилами прийому. Термін проходження фахового вступного випробування складає 60 хвилин.

Тестові завдання з теоретичних дисциплін:

Теоретична граматики французької мови (9 завдань) – 18 балів

Лексикологія французької мови (8 завдань) – 16 балів

Стилістика французької мови (10 завдань) – 20 балів

Історія французької мови (8 завдань) – 16 балів

Лінгвокраїнознавство французької мови (8 завдань) – 16 балів

Теоретична фонетика французької мови (7 завдань) – 14 балів

Критерії оцінок за 100-бальною системою:

90-100 – відмінно

61-89 – добре

31-60 – задовільно

0-30 – незадовільно